

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 54P/18/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124201826
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miroslava Šúleková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124201826.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Miroslavou Šúlekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topolčany ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky: C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. XXX/XX, G., právne zast. JUDr. Zuzanou Valaskou, advokátkou so sídlom Škultétyho 6, Topolčany, IČO: 42 208 602, a otca: H. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. C. XXXX/X, J., o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností, takto

rozhodol:

- Súd návrh otca z a m i e t a .
- Súd návrh matky z a m i e t a .
- Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 13.02.2024 domáhal zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A. B. tak, že navrhol, aby súd maloletého zveril do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždenných intervaloch od nedele v párnom týždni od 18,00 hod. do nedele v nepárnom týždni do 18,00 hod. u matky a od nedele v nepárnom týždni od 18,00 hod. do nedele v párnom týždni do 18,00 hod. u otca.

2. Otec návrh odôvodnil tým, že maloletý je rozsudkom Okresného súdu Topolčany sp. zn. 10P/141/2022 zo dňa 19.01.2023, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, zverený do osobnej starostlivosti matky, otec je zaviazaný platením výživného a má právo stýkať sa s maloletým každý párný týždeň od piatka od 15,00 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho týždňa do 08,00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 15,00 hod. do piatku do 08,00 hod. a každý rok dňa 24.12. od 15,30 hod. do 18,00 hod. Matka je povinná umožniť mu telefonický kontakt s maloletým každý týždeň v dĺžke minimálne 20 minút.

3. Styk sa realizuje podľa rozsudku, maloletý sa sám dožaduje dlhšieho pobytu u otca a keďže otec sa chce na výchove svojho syna podieľať plnohodnotne a zabezpečiť mu všetko potrebné, rozhodol sa požiadať súd o zverenie maloletého do striedavej osobnej starostlivosti. Ďalším dôvodom pre podanie návrhu je aj nedodržiavanie súdneho rozhodnutia matkou v časti umožnenia telefonického kontaktu s maloletým.

4. Matka s návrhom nesúhlasila, vo vyjadrení zo dňa 17.04.2024 uviedla, že striedavá osobná starostlivosť oboch rodičov by bola v hrubom rozpore so záujmami maloletého, pretože starostlivosť otca o maloletého je nevhodná, maloletý sa musí prispôbovať otcovmu programu, napríklad zúčastňovať sa futbalových zápasov, po čom býva chorý. V čase, keď je maloletý u otca, tento ho často nedáva

do materskej školy, po čom maloletý stráca návyk a neberie to ako povinnosť. Otec tiež s maloletým vedie nevhodné rozhovory, keď mu rozpráva negatívne veci na ňu, že mama ich neľúbi, že ich opustila a podobne.

5. Z uvedených dôvodov sa matka domnieva, že nielen striedavá osobná starostlivosť je s ohľadom na záujem maloletého nevhodná, ale aj doterajšia úprava styku, ktorá je dosť široká a preto dáva vzájomný návrh na zúženie rozsahu styku tak, že otec bude oprávnený stýkať sa s maloletým v párnom týždni od piatku od 15,00 hod. do nedele do 18,00 hod. a v nepárnom týždni v stredu a v piatok vždy od 15,00 hod. do 18,00 hod.

6. Rodičia sa najskôr zúčastnili stretnutia u koordinátorky tunajšieho súdu za účasti kolíznej opatrovníčky s cieľom dosiahnuť rodičovskú dohodu. Stretnutie sa konalo dňa 02.04.2024, nedospeli na ňom k dohode, na pojednávaní konanom dňa 16.05.2024 zotrvali na svojich návrhoch. Otec uviedol, že styk sa realizuje podľa rozsudku, jediné, čo matka nedodržiava, je umožniť mu telefonický kontakt so synom, používa rôzne výhovorky, že nemá jeho číslo, že maloletý plače, keď s ním musí telefonovať, otec je však názoru, že ak by sa telefonáty uskutočňovali, tak syn by si zvykol a nemusel by plakať.

7. Matka na pojednávaní uviedla, že maloletý si s otcom volá cez messenger, otec počas hovorov vyťahuje také veci, ktorým ešte maloletý nerozumie, alebo sa rozplače, že mu malý chýba a potom sa rozplače aj maloletý, preto ona nechce, aby spolu volali. Ďalej sa jej nepáči spôsob otcovej výchovy, keď maloletému povoľuje voľný režim, nedáva ho do škôlky, dovolil mu jazdiť na motorke, čo je vzhľadom na vek dieťaťa nezodpovedné.

8. Súd pojednávanie konané dňa 16.05.2024 odročil za účelom vykonania pohovoru rodičov a maloletého u psychológa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý následne zaslal súdu správu zo dňa 27.06.2024, v ktorej uvádza, že s rodičmi pracovali už v roku 2022, kedy sa predovšetkým zameriavali na nefunkčnú rodičovskú komunikáciu. Treba konštatovať, že rodičia sa v danom smere odvtedy veľmi neposunuli, aj pri aktuálnom poradenstve na seba verbálne útočili, ich vzájomná komunikácia bola obviňujúca. Tento nesúlad vyplýva najmä z odlišnej predstavy o výchove ich syna. Otec by si veľmi prial osobnú striedavú starostlivosť, pociťuje ako krivdu voči sebe, že prišiel o dieťa, hovoril väčšinou o sebe, ako prišiel o dieťa, pozerá veľmi málo na potreby dieťaťa. Behom chvíľky sa uňho striedali emócie od výbuchov zlosti až po plač, pričom nepripustil, že aj on by mohol zmeniť svoje správanie. Myslí si, že sa musí zmeniť matka a keď pristúpi na striedavú starostlivosť, bude u nich všetko v poriadku. Obaja rodičia sa veľmi zaujímajú o to, čo kto na nich v dedine povedal a potreby dieťaťa im unikajú. Sú emocionálne tak zahľtení hľadaním len zlého na druhého rodiča, že zabúdajú na krehkosť a jedinečnosť ich dieťaťa, za ktoré sú zodpovední. Matka sa striedavej osobnej starostlivosti veľmi obáva, pretože otca považuje za nezodpovedného, vychádzajúc aj zo skúseností z minulosti. S maloletým A. boli konzultácie veľmi krátke, odmietal akúkoľvek formu komunikácie. Rodičom psychologička vysvetlila, že nebude maloletého nútiť do niečoho, na čo nie je ešte dostatočne vývinovo a psychicky zrelý a zastáva názor, že až keď budú mať rodičia medzi sebou fungujúci kooperujúci vzťah, možno uvažovať o postupnom rozširovaní styku maloletého s otcom, až prejsť postupne k striedavej osobnej starostlivosti, ktorú však nateraz nepovažuje za vhodnú pre maloletého s poukazom na momentálne nastavenie rodičov a ich nefungujúcej rodičovskej kooperácii.

9. Zo správy A. K. G. zo dňa 27.05.2024 vyplýva, že maloletý je priateľský, pedagógov rešpektuje, má vytvorený pozitívny vzťah k obojom rodičom. Matka sa aktívne informuje o činnosti maloletého počas jeho celodenného pobytu v škôlke, otec sa o dianie v škôlke zaujíma málo. Z pohľadu učiteľky sa na maloletom začali negatívne prejavovať nezhody medzi jeho rodičmi, z veselého chlapca sa stal chlapec tichej, až zádumčivej povahy, nesmelý a emočne nestabilný. Jeho vývin po kognitívnej stránke stagnuje, čo sa odzrkadlilo na jeho samostatnom zvládaní a riešení nových výchovnovzdelávacích úloh a aktivít. Preto neodporúča žiadne zmeny úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A..

10. Kolízna opatrovníčka po vykonanom dokazovaní s poukazom na správu psychologičky a materskej školy odporučila návrh otca zamietnuť a zúženie styku podľa návrhu matky ponechala na úvahu súdu konštatujúc, že rodičia nevedia spolu komunikovať.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom rodičov, prečítaním a oboznámením listinných dôkazov, najmä správy psychologičky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topolčany a správy z materskej školy a obsahu pripojeného spisu a zistil tento skutkový stav:

12. Maloletý A. B. sa narodil dňa XX.XX.XXXX zo vzťahu rodičov, otec k nemu uznal otcovstvo. Keď rodičia ukončili partnerský vzťah, matka sa návrhom podaným na Okresnom súde Topolčany dňa 03.08.2022 domáhala úpravy rodičovských práv a povinností k mal. dieťaťu. Súd rozsudkom č. k. 10P/141/2022-103 zo dňa 19.01.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.02.2023, schválil rodičovskú dohodu v znení:

I. Súd z v e r u j e mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Súd z a v ä z u j e otca prispievať na výživu maloletého sumou 200 eur mesačne, ktorú bude povinný platiť vždy do 10-eho dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s účinnosťou od 01.08.2022.

IV. Zročné výživné za čas od 01.08.2022 do 31.01.2023 v sume 100 eur súd u k l a d á otcovi zaplatiť jednorazovo spolu s bežným výživným za mesiac január 2023.

V. Súd u p r a v u j e styk otca s maloletým dieťaťom tak, že je oprávnený stýkať sa s ním každý páry týždeň od piatka od 15,00 hod. do pondelka nasledujúceho nepárneho týždňa do 8,00 hod. a každý nepárny týždeň od stredy od 15,00 hod. do piatka do 8,00 hod., každý rok dňa 24.12. od 15,30 hod. do 18,00 hod. s tým, že otec si dieťa prevezme a po ukončení styku ho odovzdá v materskej škole, ktorú dieťa navštevuje a v prípade, ak sa dieťa v určený deň v zariadení nebude nachádzať, k preberaniu a odovzdaniu dieťaťa dôjde v mieste bydliska maloletého.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a tento mu umožniť.

VI. Matka je p o v i n á umožniť otcovi telefonický kontakt s maloletým raz za týždeň v popoludňajších hodinách v dĺžke minimálne dvadsať minút.

13. V aktuálnom konaní sa otec podaným návrhom domáha zverenia maloletého do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov realizovanej v týždňových intervaloch, matka sa protinávrhom domáha zúženia rozsahu styku maloletého s otcom.

14. Podľa § 121 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku) rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

15. Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

16. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

17. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

18. Vykonaným dokazovaním, najmä výsluchmi rodičov, bolo preukázané, že styk sa realizuje podľa rozsudku, ale matka otcovi neumožňuje telefonický kontakt s maloletým, čo odôvodnila nevhodným vyjadrovaním otca a jeho správaním sa počas telefonovania, v dôsledku čoho maloletý tento spôsob kontaktu s otcom odmieta.

19. Psychologička, ktorá s rodičmi vykonala pohovory, konštatovala, že otec ťažko zvláda svoje emócie, ktoré sa navyše ťažko v krátkom slede striedajú v celej škále od plaču po zlosť, čo mal súd možnosť

pozorovať aj v priebehu pojednávania, keď otec nevedel ovládnuť svoje emócie, napríklad po prečítaní správy z materskej školy zareagoval vulgarizmom. Často tiež zvyšoval hlas a reagoval podráždene alebo plačlivo.

20. Dokazovaním bolo zároveň preukázané, že maloletý má vytvorený pozitívny citový vzťah k obom rodičom, avšak vzájomný vzťah rodičov, ktorí medzi sebou nevedia komunikovať ani na základnej úrovni a vzájomne sa obviňujú, sa už na maloletom začal negatívne prejavovať, čo je preukázané správou z materskej školy, ktorú mal. A. navštevuje.

21. Súd preto apeluje na obidvoch rodičov, aby v záujme svojho dieťaťa vyvinuli úsilie o zlepšenie komunikácie, o to, aby hlavne pred maloletým upustili od vzájomných výčitiek, pretože dieťa vníma, keď sú na seba dospeli (jemu najbližší) zlí a zanecháva to na ňom stopy, keď, ako v tomto prípade, A. učiteľka konštatuje, že sa zmenil, stal sa utiahnutým, záдумčivým, čo sa negatívne odrazilo aj na jeho napredovaní vo vzdelávaní. Osobitne súd apeluje na otca, aby zapracoval na svojich prejavoch, aby sa najmä pred maloletým viac ovládal, krotil výbuchy hnevu a zlosti, aby bol pre syna vzorom, aby zanechal minulosť, pretože je zrejme, že ešte nespracoval ukončenie partnerského vzťahu s matkou maloletého. Znovu súd opakuje, že maloletý toto všetko vníma, nevie to vzhľadom na útlý vek primerane pochopiť a určite nie je v jeho záujme, aby bol svedkom napätých situácií medzi rodičmi.

22. Z uvedeného vyplýva, že maloletému doterajšia úprava rodičovských práv a povinností k nemu vyhovuje, dieťa má rado obidvoch rodičov, s otcom sa pravidelne stretáva, problém teda nie je v maloletom, ale v jeho rodičoch, čo je aj hlavný dôvod, prečo nateraz nie je v záujme maloletého, aby bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, pretože táto vyžaduje aspoň minimálny stupeň rodičovskej kooperácie, ktorej rodičia mal. Michala v súčasnosti nie sú schopní. Súd zároveň nezistil žiadny relevantný dôvod, aby sa rozsah styku zužoval tak, ako to navrhla matka, keďže sa realizuje už viac ako rok bez závažných problémov, pričom doterajšia úprava zohľadňuje záujem maloletého dieťaťa a jeho právo na pravidelný a rovnocenný styk s otcom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti a ktorý oňho prejavuje záujem.

23. S poukazom na takto vyhodnotené výsledky vykonaného dokazovania, s prihliadnutím na odporúčania psychologičky, učiteľky v materskej škole a kolíznej opatrovníčky, súd dospel k záveru, že od úpravy rodičovských práv a povinností rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 10P/141/2022 zo dňa 19.01.2023 nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k mal. A.. Súd ich doterajšiu úpravu považuje za primeranú, zodpovedajúcu potrebám maloletého dieťaťa a v súlade s jeho najlepším záujmom, preto ako návrh otca, tak aj návrh matky ako nedôvodný zamietol.

24. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne v troch vyhotoveniach, prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Podľa § 359 Civilného sporového poriadku, odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie musí mať náležitosti podľa § 127 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku (musí byť v ňom uvedené ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka tohto konania) a podľa § 363 Civilného sporového poriadku (musí sa v ňom uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh)).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
 - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
 - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
 - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
 - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- Podľa § 62 ods. 1, 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.